

[Tove Nielsen.]

marks radios undervisningsafdeling skal flyttes over under undervisningsministeriet og altså ikke mere betales via licensen. Det drejer sig for finansåret 1972-73 ifølge budgettet for denne undervisningsart om 15,3 mill. kr.

Uanset at nogle af disse udgifter allerede er posteret, bliver dog tilbage, at oprettelsen af en landscentral er ret så bekostelig en affære. Spareplanerne og de langvarige diskussioner, der er foregået i disse dage, skulle jo ellers mane regeringen til også her at vise lidt mådehold.

Hvad er det så, man vil opnå ved at danne denne landscentral? Ja, den skal bl. a. forestå en samlet registrering og katalogisering af alle relevante undervisningsmidler og den centrale distribution af film og bånd til undervisningsbrug, og så skal den indgå aftaler med Danmarks radio, Statens filmcentral eller andre — og det vil vi gerne understrege: netop andre — producenter om fremskaffelsen af programmateriale til undervisningsformål. Vi lægger nemlig vægt på, at der ikke oprettes et statsmonopol via de udsendelser, der kommer gennem Danmarks radio, men at alle andre producenter også kommer ind på lige fod hermed.

Landscentralen skal ifølge bemærkningerne være et forbrugerorgan. Derfor foreslår man, at der skal dannes et repræsentantskab repræsenterende et meget bredt spektrum af forskellige områder og interesser inden for uddannelserne, de anskaffende myndigheder, amtscentralerne, folkebibliotekerne, brede samfundsorganisationer, herunder også oplysningsforbundene. Det lyder meget demokratisk, at man tager hensyn til så mange, at disse mennesker får mulighed for at fremkomme med deres synspunkter, men så tilføjer man, at når det bliver så stor en forsamling, man får, så må man også være klar over, at det ikke bliver et egentligt arbejdsudvalg. Man må regne med kun at blive indkaldt én gang om året, og så bliver det det årlige budgetforslag, man skal diskutere.

Man vil have en styrelse på 9 medlemmer. De 5, deriblandt formanden, udpeger undervisningsministeren, mens de 4 udpeges af repræsentantskabet. Jeg tror nok, man skal se lidt nærmere på denne sammensætning, men det bliver altså disse 9, der først og

fremmest skal bestemme, hvad der skal sendes ud fra landscentralen.

Blandt de ting, man i landscentralen skal se på for at være forbrugervejledende, står der i bemærkningerne, at man skal undersøge de faglige og de ideologiske kvaliteter. Det kan der komme ret så spændende ting ud af, alt afhængig af, hvem der skal undersøge disse ting.

Vi må fra venstres side meget skarpt tage afstand fra denne vurdering af undervisningsmaterialet. Vi har her i landet en metodefrihed for lærerne, og den ønsker vi at fastholde. Det, ministeren nu søger at danne via en landscentral, er et statsligt foretagende, hvor der sker ret så skarp en censur. Der lægges ganske simpelt i bemærkningerne op til en form for indoktrinering, og her kan og vil venstre ikke være med.

Desuden kommer ministeren ind på, at der skal nedsættes et udvalg til at undersøge undervisningsmidlerne, og her henviser man i bemærkningerne til et forslag af 19. maj 1971 til folketingsbeslutning om nedsættelse af en skolebogskommission. Det var et socialdemokratisk forslag, som aldrig blev behandlet. Det havde sin oprindelse nok først og fremmest i DASF, hvor vores nuværende statsminister jo dengang var formand, og det stammer også fra Dansk Kvindesamfund. Forslaget er som sagt aldrig blevet behandlet, men nu forsøger man altså ad bagvejen at smugle dette udvalgsarbejde ind i denne lovgivning, og det finder vi altså er for groft. Det er ganske vist ikke landscentralen, der skal undersøge disse ting, men det er landscentralen, som ifølge bemærkningerne skal distribuere disse oplysninger.

I dette besynderlige udvalg skal man altså se på, om bøgerne indeholder nogle fremstillinger, som er udtryk for en ensidig eller en forældet opfattelse eller ting, som kan give eleverne et fortegnede billede af væsentlige samfundsforhold, og man skal undersøge, om sådanne beskrivelser og vurderinger i bøgerne kan medvirke til at fastholde traditionelle livsholdninger og adfærdsmønstre i strid med en i øvrigt ønskelig udvikling. Det kan vi ikke være med til, her siger vi fra.

Men jeg vil gerne konkludere, at er det et rent teknisk hjælpeorgan, man ønsker at skabe i en landscentral, kan vi drøfte, om